

Arnold Bennett

Cum să-ți antrenezi mintea

Traducere și studiu introductiv de Lucian Pricop

EDITURA CARTEX

Cuprins

Self-help și istoria culturii

(studiu introductiv de Lucian Pricop) / 7

Notă asupra ediției / 11

Cum să-ți antrenezi mintea / 13

Capitolul I. Ancheta / 15

Capitolul II. Răspunsurile / 19

Capitolul III. Tratamentul / 23

Capitolul IV. Gimnastica mintală / 27

Capitolul V. Exprimă-ți individualitatea / 32

Capitolul VI. Rupe-te de trecut / 36

Capitolul VII. Instalează-te în propria viață / 40

Capitolul VIII. Căsătoria și implicațiile sale / 45

Capitolul IX. Căsătoria – o aventură / 49

Capitolul X. Cele două tipuri de căsătorie / 53

Capitolul XI. Cărțile și dimensiunea lor psihică / 57

Capitolul XII. Filosofia cumpărării de cărți / 61

Capitolul XIII. Succesul. Câteva considerații / 65

Capitolul XIV. Succesul și eșecul / 70

Capitolul XV. Secretul succesului / 74

Capitolul XVI. Artificialități meschine / 78

Capitolul XVII. Secretul / 83

CAPITOLUL I ANCHETA

Dacă reclamele au vreo calitate — iar un jurnalist este ultima persoană care poate spune că nu au —, națiunea americană a ajuns foarte repede la o formă fizică pe care lumea nu a văzut-o de la Sparta încoace. În toate ziarele americane și în toate publicațiile lunare sunt nenumărate anunțuri ilustrate ale unor „specialiști în cultură fizică“, care garantează că pot face toate organele corpului să-și îndeplinească funcțiile cu precizia și puterea unui motor de automobil de 60 c.p. care nu se strică vreodată. Am văzut o carte scrisă de unul dintre acești specialiști, care arăta modul în care poți avea sănătatea perfectă printr-un program alcătuit din anumite exerciții, care ocupă un sfert de oră pe zi. Reclamele se înmulțesc pe zi ce trece și își măresc dimensiunea. Costă foarte mult; prin urmare, probabil că aduc și profit.

De asemenea, rezultă că un număr mare de oameni trebuie să fie îngrijorați cu privire la lipsa de eficiență a corpurilor lor, precum și la calea prin care pot obține această eficiență. În moda britanică, mai modestă totuși, întâlnim același fenomen. Și este în creștere. Mușchii noștri sunt, de asemenea, în creștere. Uită-te la un bărbat în dormitorul său, în fiecare dimineață; îl vei găsi culcat pe spate pe podea sau stand în cap, sau ridicând greutate, în căutarea eficienței fizice. Îmi amintesc că am încercat eu însumi să-mi dezvolt eficiența fizică. M-am întins pe podea, epiderma mea delicată era separată de covor numai de un articol vestimentar foarte subțire și m-am contorsionat, zi de zi, după bărbierit, urmând cele cincisprezece imagini ale unui desen mare (considerat *magna charta* eficienței fizice). După trei săptămâni, gulerile

mele nu îmi mai cuprindeau gâtul de luptător; negustorul meu de galanterie avea de câștigat și am ajuns la concluzia că am reușit să-mi îmbunătățesc substanțial condiția fizică.

Un lucru ciudat – nu-i așa? – că n-am avut ideea de a aloca un sfert de oră pe zi, după bărbierit, pentru a urmări îmbunătățirea eficienței mintale. Corpul uman tipic este un sistem destul de complicat, din păcate cu disfuncții, dar, din fericire, sensibil la cultură. Mintea medie este cu mult mai complicată și, din păcate, cu la fel de multe disfuncții, dar poate chiar mai sensibilă la cultură. Ne comparăm brațele cu cele ale domnului care apare în reclama pentru eficiența fizică și murmurăm fraza clasică: „Imposibil, e imposibil.“ Ne hotărâm atunci să ne dezvoltăm mușchii brațelor noastre până îi vom putea scoate în evidență (prin haină) în fața doamnelor, la ceaiul de după-amiază. Dar, probabil, nu realizăm că mintea are proprii săi „mușchi“ și o mulțime de alte lucruri și că aceste organe mintale invizibile, dar de maximă importanță, sunt mult mai puțin eficiente decât ar putea să fie; nu realizăm că unele dintre ele s-au atrofiat, altele au murit de foame, altele sunt ieșite din formă etc.

Un om sedentar face o plimbare lungă în ziua de Paști, iar seara este atât de epuizat încât poate mânca cu greu. Atunci, își dă seama cât de lipsit de eficiență îi este corpul, din pricina neglijării lui, și este atât de șocat încât se hotărăște să ia măsuri de remediere. Sau va merge pe jos la birou, sau va juca golf, sau va face exerciții fizice după bărbierit. Dar, să evaluăm același om, după o dietă prelungită cu ziare, reviste și romane, și să-i vedem mintea cum evoluează într-o discuție pe o temă științifică, filosofică sau artistică. Ce va face? După o zi întreagă, se va întoarce seara prea obosit pentru a citi până și ziarul? Nu! Zece la unu pariez că, după un sfert de oră, va găfâi și nu va mai insista până să-și recapete suflul, dar se va întoarce cu siguranță. Oare va remarca cu

reală îngrijorare că mintea lui este din păcate depășită și că el, într-adevăr, trebuie să întreprindă ceva pentru a îndrepta situația? Nu. Sută la sută că va accepta liniștit *status quo-ul*, fără rușine și fără mare regret. M-am făcut bine înțeleș?

Spun asta, fără îngrijorare, pentru că un om care are o dizabilitate din cauza unei insuficiente dezvoltări mintale poate fi vindecat destul de ușor. Această îngrijorare se evaporă, de fapt, pentru partea mai cultivată a publicului meu cititor. Ea poate fi prezentă pretutindeni, dar, mai ales, în rândul persoanelor care sunt aproape la jumătatea vieții, care au reticențe din pricina cunoștințelor prea vaste deja acumulate, care sunt un fel de barieră pentru nou.

Acești oameni pleacă din locuințele lor ordonate într-o noapte înstelată și observă vag minunile bolții cerești. Dar o voce încă de copil le spune că, deși au citit într-un ziar că sunt cincizeci de mii de stele în Pleiade, acestea nu pot chiar Pleiadele. Cum ar putea să înțeleagă importanța teoriilor cosmologice, cele mai fermecătoare dintre teorii? Iar anii trec și sunt douăzeci și patru de ore în fiecare zi, din care aceștia nu lucrează decât șase sau șapte. Și este necesar doar un impuls, un efort, un sistem, pentru ca, treptat, să-și vindece mintea de moleșeala sa, pentru a-și tonifia mușchii și pentru a evolua astfel încât să fie în măsură să se bucure de splendorile cunoașterii și de senzațiile care o însoțesc! Dar, neliniștea nu este suficient de puternică. Acești oameni nu fac nimic. Și continuă să nu facă nimic. Este ca și cum ar fi trecut în repetate rânduri prin fața unei mese fără sfârșit, pline cu delicatese și nu au putut întinde o mână să guste. Exagerez? Nu este oare înrădăcinat în conștiința celor mai mulți dintre noi sentimentul că mințile noastre sunt lente? Și că, pentru letargia minții noastre, nu este valabilă nici scuza incompetenței, nici a lipsei de timp, de oportunitate sau de mijloace?

De ce nu există specialist în eficiență mintală care să ne arate cum să facă spiritul nostru lucrarea pe care, cu siguranță, este capabil să o facă? Nu vorbesc despre șarlatani. Nu toți specialiștii în eficiență fizică care își fac publicitate sunt șarlatani. Unii dintre ei obțin rezultate „foarte“ vizibile. Dacă există antrenament pentru corp, poate fi conceput unul și pentru minte. Astfel, ne-am putea realiza unele dintre ambițiile pe care noi toți le prețuim în ceea ce privește utilizarea în timpul liber a acestei mașini magnifice, pe care o lăsăm să ruginască în interiorul craniilor noastre. Avem dorința de a ne perfecționa, de a ne rotunji carierele cu binefacerile cunoașterii și bunului gust. Cât de mulți oameni nu ar realiza cu plăcere cercetări serioase într-un domeniu oarecare, astfel încât să nu moară cu regretul că au trăit fără a fi cunoscut cu adevărat nimic despre nimic! Nu lipsa dorinței este cea care îi împiedică. Este vorba, în primul rând, despre absența voinței – nu dorința de a începe, ci voința de a continua; și, în al doilea rând, un aparat mintal, care, prin neglijare, a ajuns costeliv și zdrențăros. Remediul, apoi, se împarte în două: în primul rând, cultivarea voinței și, în al doilea rând, punerea în funcțiune a aparatului mintal. Iar aceste două părți ale antrenamentului trebuie să fie lucrate concomitent.

Sunt sigur că unele dintre considerațiile pe care le-am făcut ți-au fost deja prezentate de către alții de zeci de mii de ori și că mii dintre voi trebuie să fi încercat o cură. Nu mă îndoiesc că mulți ați reușit. Mă voi considera onorat dacă acei cititori care au fost interesați de această problemă îmi vor comunica rezultatul experienței lor, oricare ar fi acesta. Voi utiliza cât mai bine scrisorile pe care le voi primi, iar, după aceea, vă voi oferi propria-mi experiență.